

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
19.05.2008
19.04.2016

Mitteautomaatkaalude metrooloogilised ja tehnilised nõuded, nõuded projekteerimisele, konstruktsioonile, märgistusele, vastavushindamisele ja tõendamisele¹

Vastu võetud 21.04.2004 nr 109
[RTL 2004, 47, 819](#)
jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.07.2004	RTL 2004, 101, 1627	01.08.2004
07.05.2008	RTL 2008, 38, 542	19.05.2008

Määrus kehtestatakse «[Mõõteseaduse](#)» § 21 lõike 2 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kohaldamisala

Määrusega kehtestatakse mitteamomaatkaalude (edaspidi *kaalud*) metrooloogilised ja tehnilised nõuded, nõuded projekteerimisele, konstruktsioonile, märgistusele (edaspidi *olulised nõuded*), nende nõuetele vastavuse hindamisele ja tõendamisele, kui need kaalud on mõeldud kasutamiseks:

- 1) massi määramisel tehingute tegemiseks;
- 2) massi määramisel tollimaksude, tariifide, muude maksude, soodustuste, trahvide, hüvitiste, kahjutasude ja teiste maksete arvutamiseks;
- 3) massi määramisel õigusnormide kohaldamiseks ning ekspertiisi tegemisel kohtu- ja vahekohtumenetluses;
- 4) massi määramisel meditsiinis, kui patsiente kaalutakse tervise kontrollimiseks, diagnoosimiseks ja ravimiseks;
- 5) massi määramisel retsepti järgi ravimite valmistamiseks apteegis ning analüüside tegemiseks meditsiini- ja farmaatsialaboratooriumides;
- 6) maksumuse määramisel massi abil kaupade otsemüügil ning kinnispakkide valmistamisel ja kontrollimisel.

§ 2. Mõisted

(1) Metroloogiaalaseid mõisteid kasutatakse käesolevas määruses «[Mõõteseaduse](#)» tähenduses ja vastavalt standardile EVS 758:1998 «Metroloogia. Terminid ja määratlused».

(2) Nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise alaseid mõisteid kasutatakse käesolevas määruses «Toote nõuetele vastavuse tõendamise seaduse» tähenduses.

§ 3. Üldtingimused

(1) Kaal peab olema gradueeritud ja kaalumistulemused väljendatud järgmistes mõõtühikutes:

- 1) SI põhiühikuna kasutatakse kilogrammi;
- 2) SI kord- ja osahikutena kasutatakse mikrogrammi, milligrammi, grammi, tonni;
- 3) vääriskivide ja pärlite kaalumisel kasutatakse karaati.

(2) Kaal, mis on toodetud harmoneeritud standardeid, sealhulgas EVS-EN 45501:2004 rakendades, loetakse nõuetele vastavaks ja vastavus tõendatuks, kui on täidetud § 15 lõikes 1 sätestatud protseduur ja rakendatud § 15 lõikes 2 ettenähtud menetlust.

[RTL 2004, 101, 1627- jõust. 01.08.2004]

2. peatükk OLULISED NÕUDED

1. jagu Metrooloogilised ja tehnilised nõuded

§ 4. Täpsusklassid

- (1) Kaalud kuuluvad täpsusklassidesse vastavalt lisale 1.
- (2) Tegelik skaala jaotise väärtus (d) ja taatlusskaala jaotise väärtus (e) peavad olema 1×10^k , 2×10^k või 5×10^k massiühikut, kus k on mis tahes täisarv, kaasa arvatud null.
- (3) Lisanäidukohata kaaludel on $d = e$.
- (4) Lisanäidukohaga kaaludel on $e = 1 \times 10^k$ g ja $d \leq 10d$, välja arvatud tingimusele $d 10^{-4}$ g vastavatel I klassi kaaludel, mille $e = 10^{-3}$ g.

§ 5. Kaalude klassifitseerimine

- (1) Kaalud võivad olla ühe mõõtepiirkonnaga (edaspidi *ühapiirkonnalised kaalud*), mitme mõõtepiirkonnaga (edaspidi *mitmepiirkonnalised kaalud*) või liitmõõtepiirkonnaga (edaspidi *liitpiirkonnalised kaalud*).
- (2) Lisanäidukoht võib olla ainult I ja II klassi kaaludel. Lisanäidukohaga kaalude alumise mõõtepiiri miinimumväärtus leitakse lisas 1 toodud tabelist, asendades kolmandas veerus toodud taatlusskaala jaotise väärtuse (e) tegeliku skaala jaotise väärtusega (d). Kui $d 10^{-4}$ g, võib I klassi kaalude ülemine mõõtepiir olla väiksem kui 50 000e.

§ 6. Mitmepiirkonnaline kaal

- (1) Mitmepiirkonnaline kaal on kaal, mille ühelt koormuskandurilt (koormuskehamilt) on realiseeritud kaks või enam erinevate skaalajaotise väärtusega mõõtepiirkonda, igaüks neist ulatusega nullist kuni temale lubatud ülemise mõõtepiirini.
- (2) Mitu mõõtepiirkonda on lubatud, kui need on kaalul selgesti näidatud. Iga mõõtepiirkond liigitatakse § 5 kohaselt. Kui mõõtepiirkonnad kuuluvad erinevatesse täpsusklassidesse, peab kaal vastama kõige kõrgema täpsusega täpsusklassile esitatavatele nõuetele.

§ 7. Liitpiirkonnaline kaal

(1) Liitpiirkonnaline kaal on ühapiirkonnaline kaal, mille mõõtepiirkond on jaotatud erinevate skaalajaotiseväärtustega osamõõtepiirkondadeks, millest sobivaima valib kaal automaatselt sõltuvalt kaalutava objekti massist. Liitpiirkonnalisel kaalul ei tohi olla lisanäidukohta.

(2) Liitpiirkonnalise kaalu iga osamõõtepiirkonda i iseloomustab selle:

1) taatlusskaala jaotise väärtus e_i $e_{(i+1)} > e_i$;

2) ülemine mõõtepiir Max_i $\text{Max}_r = \text{Max}$;

3) alumine mõõtepiir Min_i $\text{Min}_i = \text{Max}_{(i-1)}$ ja $\text{Min}_1 = \text{Min}$;

kus:

($i = 1, 2, \dots, r$);

i on osamõõtepiirkonna järjenumbr;

r on osamõõtepiirkondade arv.

(3) Kõik mõõtepiirid väljendavad netomassi, olenemata kasutatava taara massist.

(4) Osamõõtepiirkondi määratletakse lisa 2 kohaselt. Kõik osamõõtepiirkonnad peavad kuuluma samasse täpsusklassi, mis on ka asjakohase kaalu täpsusklassiks.

§ 8. Täpsusnõuded

(1) Kaalu näiduviga § 15 lõikes 2 ettenähtud menetluste rakendamisel kaalu nõuetele vastavuse hindamisel ei tohi ületada lisas 3 toodud lubatud piirviga. Digitaalnäidu korral tuleb näiduvea väärtust parandada ümardusvea võrra.

(2) Lubatud piirvead kehtivad kõigi võimalike koormuste neto- ja taaraväärtuste korral, välja arvatud kompenseeritud taaraväärtus.

(3) Lubatud veapiirid kaalu kasutamisel võivad olla kaks korda suuremad kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 määratud lubatud piirvead. Kaalu kordustaatlusel kehtivad käesoleva paragrahvi lõikes 1 määratud lubatud piirvead.

(4) Kaaluga saadavad mõõtetulemused peavad olema samadel tingimustel korduvad ning korratavad tingimustel, kui kaalu näidik asendatakse muu näidikuga või kaalu tasakaalustatakse teise meetodiga.

(5) Kaalumistulemused peavad piisavalt vähe sõltuma koormuse asendist koormuskanduril.

(6) Kaal peab reageerima väikestele koormuse muutustele.
[RTL 2004, 101, 1627- jõust. 01.08.2004]

§ 9. Mõjurid ja toimeaeg

(1) Kaldasendis töötamiseks ette nähtud II, III ja IIII klassi kaalud peavad olema piisavalt vähe tundlikud tavatingimustes ülesseadmisel esineda võiva kalde suhtes.

(2) Kaalud peavad vastama metrooloogiliste nõuetele tootja poolt ettenähtud temperatuurivahemikus, mis on vähemalt:

- 1) 5 °C I klassi kaaludel;
- 2) 15 °C II klassi kaaludel;
- 3) 30 °C III ja IIII klassi kaaludel.

(3) Kui tootja ei ole temperatuurivahemikku piiritletud, on vahemik –10 °C kuni +40 °C.

(4) Võrgutoitel töötavad kaalud peavad vastama metrooloogiliste nõuetele võrguvoolu parameetrite lubatud kõikumispiirides. Patareitoitel töötav kaal peab andma märku, kui pinge langeb alla lubatud taseme, ja antud tingimustel kas õigesti edasi töötama või automaatselt välja lülituma.

(5) Elektronkaalud, välja arvatud I ja II klassi kaalud, mille e on väiksem kui 1 g, peavad kõrge suhtelise õhuniiskuse juures töötemperatuuri ülemisel piiril vastama neile kehtestatud metrooloogiliste nõuetele.

(6) II, III ja IIII klassi kaalu pikaajaline koormamine ei tohi oluliselt mõjutada koormatud kaalu näitu ja nullnäitu vahetult pärast koormuse eemaldamist.

(7) Muudes tingimustes peab kaal kas õigesti edasi töötama või automaatselt välja lülituma.

2. jagu

Nõuded projekteerimisele ja konstruktsioonile

§ 10. Üldnõuded

(1) Kaalu disain ja konstruktsioon peab olema selline, et õigel ja ettenähtud keskkonnas kasutamisel ja ülesseadmisel selle metrooloogilised omadused säilivad. Massi väärtus peab olema skaalal näidatud.

(2) Häirete puhul ei tohi elektronkaal näidata olulistest hälvetest mõjutatud tulemusi või peab kaal need hälbed automaatselt avastama ja neile osutama. Olulise hälbe automaatsel avastamisel peab elektronkaal andma nähtavat või kuuldavat signaali, kuni kasutaja parandab hälbe või hälve kaob.

(3) Vastavus käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 nõuetele tuleb tagada mõistliku aja jooksul, arvestades kaalu kavatsetavat kasutamist.

(4) Digitaalelektronseadised peavad alati küllaldaselt kontrollima mõõtmisseadise, näidiku ning andmesalvestus- ja -edastussüsteemi õiget tööd.

(5) Kui elektronkaaluga on sobiva liidese abil ühendatud välisseade, ei tohi see muuta kaalu metrooloogilisi omadusi.

(6) Kaalud ei tohi võimaldada nende ärakasutamist pettuseks ning peavad minimiseerima ettekatsemata väärkasutamise. Osad, mida kasutaja ei tohi ise demonteerida ja reguleerida, peavad olema sellise tegevuse eest kaitstud.

(7) Kaalude disain peab võimaldama kergesti teostada tema metrooloogilist kontrolli.

§ 11. Kaalumistulemuste ja muude kaalumisanndmete näitamine ning väljatrükkimine

(1) Kaalumistulemusi ja muid kaalumisanndmeid tuleb näidata vigadeta, ühetähenduslikult ja eksitamist välistavalt ning näidik peab võimaldama tavalistes kasutamistingimustes näitu kergesti lugeda.

(2) Kaal ei tohi näidata rohkem kui ülemine mõõtepiir (Max) pluss 9e.

(3) Lisanäidukoht võib asuda ainult kümnendikkohast paremal. Laiendatud skaalaga näidiku kasutamine võib toimuda ajutiselt ja selle töötamise ajal ei tohi olla printimine võimalik.

(4) Kaalu lisanäidud on lubatud tingimusel, et neid ei ole võimalik segamini ajada põhinäitudega.

(5) Väljatrükitud tulemused peavad olema vigadeta, hästi loetavad ja ühetähenduslikud. Trükkikiri peab olema selge, loetav ning kustumis- ja kulumiskindel.

(6) Hinda trükkiv kaal peab vastama otsemüügil kasutatavatele hinda näitavatele kaaludele esitatavatele nõuetele, kui võrd need nõuded on kohaldatavad kõnesoleva kaalu suhtes. Väljatrükk ei tohi olla võimalik allpool kaalu alumist mõõtepiiri.

§ 12. Kaalu lisaseadised

(1) Kaalu võib varustada loodimisseadise ja loodinäidikuga, mis on õige ülesseadmise võimaldamiseks piisavalt tundlikud.

(2) Kaalu võib varustada nullimisseadisega. Selline seadis peab võimaldama täpse nullseisu ega tohi põhjustada mõõtevigu.

(3) Kaalul võib olla üks või mitu taaraseadist, mis peab võimaldama täpse nullseisu ja tagama õige netomassi määramise.

(4) Kaalul võib olla taara kompenseerimisseadis, mille kasutamine peab tagama netomassi arvestusliku väärtuse õige määramise.

§ 13. Lisanõuded kaupade otsemüügil kasutatavate kaaludele ülemise mõõtepiiriga kuni 100 kg

(1) Otsemüügil kasutatav kaal peab näitama kogu olulist informatsiooni kaalumise kohta ja hinda näitava kaalu puhul peab see ostjale selgesti näitama ostetava toote hinnakalkulatsiooni. Kui kaal näitab tasutavat hinda, peab hind olema täpne.

(2) Hinda arvutatav kaal peab näitama olulisi näituseid senikaua, et ostja jõuaks neid korralikult lugeda.

(3) Muid funktsioone peale kaubaartiklite kaalumise ja hinna arvutamise võib hinda arvutatav kaal täita ainult tingimusel, kui kõik toimingutega seotud näidud trükitakse ostjale välja kviitungil selgesti, ühemõtteliselt ja ülevaatlikult.

(4) Kaaludel ei tohi olla omadusi, mis võiksid otseselt või kaudselt põhjustada näituseid, mis pole kergesti mõistetavad või ühetähenduslikud.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kaalul ei tohi olla lisanäidikut ja laiendatud skaalaga näidikut ning lisaseadmed on lubatud ainult juhul, kui need ei võimalda väärkasutamist.

(6) Kui kaalud on väliselt sarnased otsemüügil tavaliselt kasutatavate kaaludega, kuid ei vasta käesoleva paragrahvi nõuetele, tuleb neile kuvari lähedale kanda püsiv märgis «Mitte kasutada kaupade otsemüügil».

3. jagu Kaalude märgistamine

§ 14. Nõuded kaalude märgistamisele

(1) Kaaludel, mida kasutatakse §-s 1 loetletud otstarvetel, peab olema:

1) EÜ vastavusmärk, mis koosneb CE-tähisest, millele järgnevad vastavusmärgi kinnitamise aasta kaks viimast numbrit ja EÜ järelevalvet või EÜ esmataatlust teinud teavitatud asutuse tunnusnumber või teavitatud asutuste tunnusnumbrid;

2) roheline ruudukujuline kleebis mõõtmetega vähemalt 12,5×12,5 mm, millel on must trükitud M-täht.

(2) EÜ vastavusmärk ning tunnusnumber või tunnusnumbrid tuleb kaalule kanda selgesti rühmitatult.

(3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmetele, peavad §-s 1 loetletud otstarvetel kasutatavatel kaaludel olema järgmised kirjed:

- 1) EÜ tüübikinnitustunnistuse number;
- 2) tootja märgistus või nimi;
- 3) täpsusklass ovaali sees või kahe poolringjoonega ühendatud rõhtjoonte vahel;
- 4) ülemine mõõtepiir: Max ... ;
- 5) alumine mõõtepiir: Min ... ;
- 6) taatlusskaala jaotise väärtus: $e = \dots$.

(4) Vajaduse korral võib kaaludele kanda järgmised kirjed:

- 1) seerianumber;
- 2) kaalu puhul, mis koosneb omavahel ühendatud moodulitest, iga mooduli tähis;
- 3) tegeliku skaala jaotise väärtus, kui see erineb e-st: $d = \dots$;
- 4) taaraseadise liitva toime ülempiir: $T = + \dots$;
- 5) taaraseadise lahutava toime ülempiir, kui see erineb Max-st: $T = - \dots$;
- 6) taaraseadise skaala jaotise väärtus, kui see erineb d-st: $d_T = \dots$;
- 7) lubatud koormuse ülempiir, kui see erineb Max-st: $\text{Lim } \dots$;
- 8) temperatuuri eripiirid: $\dots \text{ }^\circ\text{C}/\dots \text{ }^\circ\text{C}$;
- 9) koormuskanduri ja koormuse massi suhe.

(5) Kaalul peab olema vastavusmärgi ja kirjade pealekandmiseks sobiv koht. See koht peab olema selline, et oleks võimatu eemaldada vastavusmärki ja kirjeid neid kahjustamata, ning et vastavusmärk ja kirjed oleksid kaalu harilikus tööasendis nähtavad.

(6) Andmesildid peavad olema sellised, et silti ei saaks kahjustamata kõrvaldada. Kui andmesilt on plommitav, peab olema võimalik kanda plommile taatlusmärgist.

(7) Kirjeid Max, Min, e, d tuleb korrata kuvari läheduses, kui need ei ole sinna juba kantud.

(8) Igale kaalunäidikule või näiduseadmele, mis on ühendatud või mida saab ühendada ühe või mitme koormuskanduriga (koormuskehamiga), peavad olema kantud mainitud koormuskanduritega seotud asjakohased kirjed.

(9) Kaaludele, mida ei kasutata §-s 1 loetletud otstarvetel, tuleb kanda:

- 1) tootja märgistus või nimi;
- 2) ülemine mõõtepiir: Max ...

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud kaalud ei või kanda lõike 1 punkti 2 kohast kleebist.

(11) Kui kaalul, mida kasutatakse mis tahes §-s 1 loetletud otstarbel, on seadiseid, mille puhul ei rakendata § 15 kohast nõuetele vastavuse hindamist, või kui kaal on selliste seadmetega ühendatud, peab iga selline seadis ja seade kandma kasutuspiirangu märki. Sellel märgil peab olema trükitud musta värvi M-täht punasel ruudukujulisel tagapõhjal mõõtmetega vähemalt 25×25 mm, millel lõikuvad kaks risti moodustavat diagonaali. See märk peab seadise küljes olema hästi nähtav ja püsiv.

3. peatükk

NÕUETELE VASTAVUSE HINDAMINE JA TÕENDAMINE

1. jagu

Üldsätted

§ 15. Nõuetele vastavuse hindamine ja tõendamine

(1) Nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise protseduur koosneb järgmistest toimingutest:

- 1) tehnilise dokumentatsiooni koostamine;
- 2) vastavusdeklaratsiooni koostamine;
- 3) vastavusmärgi ning muu nõutava märgistuse paigaldamine.

(2) Kaalude vastavust käesolevas määruses sätestatud olulistele nõuetele võib tootja või tootja volitatud esindaja valikul tõendada ühega järgmistest vastavushindamise menetlustest:

- 1) EÜ tüübihindamine, millele järgneb EÜ vastavusdeklaratsiooni esitamine;
- 2) EÜ tüübihindamine, millele järgneb EÜ esmataatlus;

3) EÜ üksiktoote taatlus.

(3) EÜ tüübhindamine ei ole kohustuslik nende mitteautomaatkaalude korral, mille töös ei kasutata elektronseadiseid ja -seadmeid ning mille koormuskanduris ei kasutata koormuse tasakaalustamiseks vedru.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud menetluste alased dokumendid ja kirjad koostatakse selle Euroopa Liidu liikmesriigi riigikeeles, kus kavatakse nimetatud menetlusi rakendada, või teavitatud asutuses lubatud asjaajamiskeeles.

(5) EÜ vastavusdeklaratsiooni (toodangu kvaliteedi garantii) esitamine, EÜ esmataatlus ja EÜ üksiktoote taatlus võib toimuda tootja ettevõttes või mõnes muus kohas, kui kaalu:

- 1) transportimine kasutuskohas ei nõua kaalu lahtimonteerimist;
- 2) töölepanek kasutuskohas ei nõua kaalu kokkumonteerimist või muid tehnilisi töid, mis võiksid mõjutada kaalu tehnilisi omadusi;
- 3) kasutuskohas võetakse arvesse raskuskiirenduse väärtust;
- 4) tehnilised omadused ei sõltu raskuskiirenduse muutustest.

(6) Kaalude vastavushindamisel ja kasutamisel Eestis on arvutuslikuks raskuskiirenduse väärtuseks $g = 9,817823 \text{ m/s}^2$.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud juhtudel tuleb samas lõikes nimetatud toimingud sooritada kaalu kasutuskohas.

(8) Kui kaalu tehnilised omadused sõltuvad raskuskiirenduse muutustest, võib käesoleva paragrahvi lõikes 5 toodud menetlusi teha kahes astmes, kusjuures teine aste toimus kaalu kasutuskohas ning hõlmab kontrollimisi ja katseid, mille puhul tulemus sõltub raskuskiirendusest. Esimeses astmes viiakse läbi aga kõik muud kontrollimised ja katseid.

§ 16. Kaalude kaheastmeline vastavushindamise protseduur

(1) Kui tootja on mõneks § 15 lõikes 5 toodud menetluseks valinud kaheastmelise mooduse ja kui neid astmeid sooritavad erinevad teavitatud asutused, peab esimese astme läbinud kaal kandma selle astme ülesannetega seotud teavitatud asutuse tunnusnumbrit.

(2) Toimingu esimese astme sooritanud isik väljastab iga kaalu kohta vastavustunnistuse, kus on märgitud vajalikud kaalu tunnusandmed ning tehtud kontrollimised ja katsed. Toimingu teist astet sooritav isik teeb veel tegemata kontrollimised ja katsed.

(3) Tootja või tema volitatud esindaja peab esitama nõudmise korral teavitatud asutuse vastavustunnistused.

(4) Tootja, kes on esimeses astmes valinud EÜ vastavusdeklaratsiooni esitamise, võib teisel astmel kasutada sama menetlust või valida EÜ esmataatluse.

(5) EÜ vastavusmärk koos teises astmes osalenud teavitatud asutuse tunnusnumbriga kantakse kaalule pärast teise astme toimingute sooritamist.

§ 17. Tehniline dokumentatsioon

(1) Kaalu tootja peab koostama tehnilise dokumentatsiooni, mis võimaldab hinnata kaalu nõuetele vastavust, mõista toote konstruktsiooni, valmistamisviisi ja tööõhimohteid. Tehnilises dokumentatsioonis peavad sisalduma järgmised andmed:

- 1) üldine tüübikirjeldus;
- 2) põhilised kaalu kavandid, tootmisjoonised ning kaalu detailide, lisaseadiste, elektriskeemide ja vajaduse korral muud plaanid;
- 3) vajalikud kirjeldused ja selgitused käesoleva lõike punktis 2 sätestatud kavandite, skeemide ning kaalu talitluse mõistmiseks, sealhulgas kaalu kasutusjuhend;
- 4) harmoneeritud standardite loetelu, mida rakendati tootmisel kas täielikult või osaliselt, või muude meetmete loetelu kaalu nõuetele vastavuse tagamiseks, kui harmoneeritud standardeid ei rakendatud;
- 5) konstrueerimisarvutused ja kontrollitulemused;
- 6) katseprotokollid ja aruanne katsete kohta;
- 7) tüübikinnitustunnistused ja asjakohaste katsete tulemused, mis on tehtud kaaludega, mille koostisosad on samased hinnatava kaalu tehnilises dokumentatsioonis märgitudetega.

(2) Kaalu tootja peab rakendama meetmeid tagamaks tootmisprotsessi vastavuse tehnilisele dokumentatsioonile ja õigusaktides sätestatud nõuetele.

(3) Kaalu tootja või tootja volitatud esindaja või isik, kes lasi kaalu turule, peab tehnilist dokumentatsiooni säilitama vähemalt kümme aastat alates viimase kaalu tootmisest ning võimaldama selle kättesaadavuse teavitatud asutustele ja riiklikku järelevalvet teostavale ametiisikule.

§ 18. Vastavusmärk

(1) Nõuetele vastav kaal peab enne turule laskmist ja kasutusele võtmist olema varustatud vastavusmärgiga, vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2000. a määrusele nr 423 «Vastavusmärgi kuju, mõõtmed ja paigaldamise kord» käesolevast määrusest tulenevate erisustega ning muu käesoleva määruse §-s 14 nõutava märgistusega, mis tuleb kanda kaalule hästi nähtavalt, kergesti loetavalt ja kustutamatuks.

(2) Vastavusmärgiga ei või varustada kaalu, mille puhul seda õigusaktiga ette nähtud ei ole.

(3) Muud märgistust võib kanda kaalule, selle pakendile või kasutusjuhendile tingimusel, et see ei sisaldaks vastavusmärgile sarnaseid märke, sümboleid või kirjeid. Muu märgistus peab olema kantud kaalule, selle pakendile või kasutusjuhendile selliselt, et vastavusmärgi nähtavus ja loetavus ei halveneks.

(4) Vastavusmärgi paigaldab kaalule kaalu tootja või tema volitatud esindaja.

(5) Vastavusmärgi paigaldamisega kinnitab kaalu tootja või tema volitatud esindaja, et kaal on valmistatud vastavalt Euroopa Ühenduste Nõukogu direktiivile 90/384/EMÜ mitteaautomaatkaalusid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (Euroopa Ühenduste Teataja L 189, 20.07.1990, lk 1–16) ühes hilisemate muudatuste ja parandustega (edaspidi *mitteaautomaatkaalude direktiiv*).

(6) Kui kaalule kehtestab nõudeid mõni teine õigusakt, mis samuti näeb ette kohustuse paigaldada enne turustamist vastavusmärk, siis kinnitab kaalu tootja või tema volitatud esindaja vastavusmärgi paigaldamisega, et kaal vastab ka selle õigusakti nõuetele.

2. jagu EÜ tüübihindamine

§ 19. EÜ tüübihindamise taotlemine

(1) Tootja või tootja volitatud esindaja (edaspidi *taotleja*) esitab ühele asjakohasele teavitatud asutusele tüübihindamise taotluse, milles esitatakse järgmised andmed:

- 1) tootja nimi ja aadress ning, kui taotluse on esitanud tootja volitatud esindaja, ka tema nimi ja aadress;
- 2) kirjalik kinnitus, et seda taotlust ei ole esitatud mõnele teisele teavitatud asutusele;
- 3) tehniline dokumentatsioon.

(2) Taotleja annab asjaomasele teavitatud asutusele kavandatavat toodet esindava kaalu või esindavad kaalud (edaspidi *tüübinäidis*).

§ 20. EÜ tüübihindamise protseduur

(1) EÜ tüübihindamise käigus teeb teavitatud asutus kindlaks ja tõendab, et kavandatavat toodet esindav kaal vastab selle suhtes kohaldatavatele mitteaautomaatkaalude direktiivi nõuetele.

(2) Teavitatud asutus:

- 1) uurib tehnilist dokumentatsiooni ja teeb kindlaks, et tüübinäidis on toodetud selle dokumentatsiooni kohaselt;
- 2) lepib taotlejaga kokku koha, kus viiakse läbi hindamine või katsed;
- 3) viib läbi või laseb läbi viia vajaliku hindamise või katsed, et kontrollida, kas nendel juhtudel, kui ei ole rakendatud harmoneeritud standardeid, vastavad tootja poolt kasutatud lahendused olulistele nõuetele;
- 4) viib läbi või laseb läbi viia vajaliku hindamise või katsed, et kontrollida, kas nendel juhtudel, kui tootja on otsustanud rakendada asjakohaseid standardeid, on seda tehtud nii, et on tagatud vastavus olulistele nõuetele.

§ 21. EÜ tüübi kinnitustunnistuse väljastamine, muutmine ja pikendamine

(1) Kui tüübinäidis vastab käesolevas määruses toodud nõuetele, väljastab teavitatud asutus taotlejale EÜ tüübi kinnitustunnistuse (edaspidi *tüübi kinnitustunnistus*), milles märgitakse hindamise tulemused ja kehtivuse tingimused (kui neid on), kaalu tunnused, millele tüübi kinnitus on antud, ja vajaduse korral esitatakse kaalu töö kirjeldus.

(2) Tüübi kinnitustunnistusele tuleb lisada kõik asjakohased tehnilised joonised ja eskiisid.

(3) Tüübi kinnitustunnistuse kehtivusaeg on 10 aastat väljaandmise kuupäevast arvates ning seda võib pikendada 10-aastaste ajavahemike kaupa.

(4) Kui kaalu disain muutub oluliselt näiteks uue tehnoloogia rakendamise tõttu, võib tunnistuse kehtivusaega lühendada kahe aastani ja pikendada kolme aasta võrra.

(5) Taotleja peab informeerima tüübikinnitustunnistuse välja andnud teavitatud asutust igast kinnitatud tüübi muudatusest.

(6) Kui muudatused kinnitatud tüübis mõjutavad vastavust käesoleva määruse olulistele nõuetele või kaalu kasutamise suhtes esitatavatele tingimustele, vajavad need lisakinnitus teavitatud asutuselt, kes on andnud välja asjakohase tüübikinnitustunnistuse. See lisakinnitus esitatakse tüübikinnitustunnistuse lisana.

§ 22. Teavitatud asutuse informeerimiskohustused

(1) Teavitatud asutus teeb perioodiliselt kõigile liikmesriikidele teatavaks:

- 1) saadud tüübihindamise taotluste nimekirja;
- 2) väljaantud tüübikinnitustunnistuste nimekirja;
- 3) tagasilükatud tüübihindamise taotluste nimekirja;
- 4) väljaantud dokumentide lisade ja muudatuste nimekirja.

(2) Teavitatud asutus informeerib viivitamatult kõiki liikmesriike tüübikinnitustunnistuste kehtetuks tunnistamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohaselt saadud informatsiooni teeb liikmesriik teatavaks tema teavitatud asutustele.

(4) Kõik kaalude vastavushindamiseks teavitatud asutused võivad saada tüübihindamist teinud asutuselt tüübikinnitustunnistuste koopiaid ja lisasid.

3. jagu EÜ vastavusdeklaratsiooni esitamine

§ 23. EÜ vastavusdeklaratsiooni esitamine

(1) EÜ vastavusdeklaratsiooni (toodangu kvaliteedi garantii) esitamisel deklareerib käesoleva paragrahvi lõike 2 nõudeid järginud tootja või tema volitatud esindaja, et asjakohased kaalud vastavad, kui see on kohaldatav, tüübikinnitustunnistuses kirjeldatud tüübile ja nende suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele.

(2) Tootja peab järgima § 24 nõuetele vastavat kvaliteedisüsteemi ning alluma § 25 kohasele kvaliteedisüsteemi järelevalvele.

(3) Tootja või tootja volitatud esindaja peab kandma igale kaalule vastavusmärgi ja käesoleva määruse § 14 kohased kirjed ning koostama kirjaliku vastavusdeklaratsiooni. Vastavusmärgi juures peab olema §-s 25 nimetatud kvaliteedisüsteemi järelevalve eest vastutava asutuse tunnusnumber.

§ 24. Kvaliteedisüsteem ja selle hindamine

(1) Tootja esitab taotluse oma kvaliteedisüsteemi hindamiseks asjakohasele teavitatud asutusele.

(2) Taotluses kohustatakse täitma heakskiidetud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi ning alal hoidma heakskiidetud kvaliteedisüsteemi, tagades selle kestva sobivuse ja tõhususe.

(3) Tootja võimaldab teavitatud asutusele juurdepääsu asjakohasele informatsioonile, eelkõige kvaliteedisüsteemi ja kaalu tehnilisele dokumentatsioonile.

(4) Kvaliteedisüsteem peab tagama kaalu tüübikinnitustunnistuse kohase vastavuse tüübile ja kaalu suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele.

(5) Kõik tootja poolt rakendatavad elemendid, nõuded ja sätted tuleb süstematiseeritult dokumenteerida kirjalike normide, menetluste ja juhenditena. Kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon peab tagama kvaliteediprogrammide, plaanide, käsiraamatute ja protokollide õige mõistmise.

(6) Kvaliteedisüsteemis peab olema esitatud järgmised andmed:

- 1) kvaliteedialased eesmärgid, tootekvaliteedi tagamise organisatsiooniline struktuur ning juhtkonna asjakohane vastutus ja volitused;
- 2) tootmisprotsessi, kvaliteedi kontrolli ja kvaliteedi tagamise meetodid ning süstemaatiliselt kasutatavad meetmed;
- 3) enne ja pärast tootmist ning tootmise kestel tehtavad ülevaatused ja katsed ning nende sagedus;
- 4) nõutava tootekvaliteedi järelevalve abinõud ja kvaliteedisüsteemi tõhus toimimine.

(7) Teavitatud asutus uurib ja hindab kvaliteedisüsteemi vastavust käesoleva paragrahvi lõigete 4–6 nõuetele. Teavitatud asutus peab nendele nõuetele vastavaks asjakohaseid kvaliteedisüsteeme, mille puhul rakendatakse harmoneeritud standardeid.

(8) Teavitatud asutus teatab oma otsusest tootjale ja informeerib sellest ka teisi teavitatud asutusi. Tootjale antav teade peab sisaldama vaatluse tulemusi ja vastavaks mittetunnistamise puhul otsuse põhjenduse.

(9) Tootja või tootja volitatud esindaja informeerib kvaliteedisüsteemi heaks kiitnud teavitatud asutust igast kvaliteedi tagamise süsteemi ajakohastamiseks tehtud muudatusest, sealhulgas uutest tehnoloogiatest ja kvaliteedimõistetest.

(10) Kvaliteedisüsteemi heakskiidu tühistanud teavitatud asutus informeerib sellest teisi teavitatud asutusi.

§ 25. Kvaliteedisüsteemi järelevalve

(1) Järelevalve eesmärgiks on tagada, et tootja täidaks nõuetekohaselt kinnitatud kvaliteedisüsteemist tulenevaid kohustusi.

(2) Tootja peab võimaldama teavitatud asutusele inspekteerimiseks juurdepääsu tootmis-, kontrollimis-, katse- ja laoruumidele ning andma talle kogu vajaliku informatsiooni, eelkõige:

- 1) kvaliteedisüsteemi dokumentatsiooni;
- 2) tehnilise dokumentatsiooni;
- 3) kvaliteediandmestiku, näiteks kontrollimisaruanded, katse- ja kalibreerimisandmed, aruanded asjaomase personali kvalifikatsiooni kohta jms.

(3) Tagamaks, et tootja säilitab ja rakendab kvaliteedisüsteemi, teeb teavitatud asutus korrapäraselt auditeid ja esitab tootjale auditi aruande.

(4) Teavitatud asutus võib külastada tootjat ka ette teatamata. Sellise külastuse puhul võib teavitatud asutus teha täieliku või osalise auditi. Ta esitab tootjale külastuse aruande ja vajaduse korral ka auditi aruande.

(5) Teavitatud asutus tagab, et tootja hoiab heakskiidetud kvaliteedisüsteemi alal ja kasutab seda.

4. jagu **EÜ esmataatlus**

§ 26. EÜ esmataatlus

(1) EÜ esmataatlus on menetlus, mille puhul tootja või tema ühenduses asuv volitatud esindaja tagab ja deklareerib, et käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt kontrollitud kaal vastab EÜ tüübikinnitustunnistuses kirjeldatud tüübile ja selle kaalu suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele.

(2) Tootja peab rakendama kõik vajalikud meetmed selleks, et tootmisprotsessis tagada kaalude vastavuse tüübikinnitustunnistuses kirjeldatud tüübile ja kaalude suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele. Tootja või tootja volitatud esindaja kannab vastavusmärgi igale kaalule ja koostab kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.

(3) Selleks, et kontrollida iga kaalu vastavust mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele, teeb teavitatud asutus käesoleva paragrahvi lõike 5 kohased vajalikud kontrollimised ja katsed iga kaalu puhul eraldi.

(4) Paragrahvi 15 lõikes 3 nimetatud kaalude puhul peab teavitatud asutus nõudmise korral juurde pääsema nende kaalude väljatöötamisega seotud tehnilisele dokumentatsioonile.

(5) Selleks et kindlaks teha kaalude vastavust EÜ tüübikinnitustunnistuses märgitud tüübile ja nende kaalude suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele, teeb teavitatud asutus kaalu puhul eraldi kontrollimised ja vajalikud, asjakohaste harmoneeritud standardite kohased või samaväärsed katsed.

(6) Teavitatud asutus kannab või laseb kanda oma tunnusnumbri igale kaalule, mille nõuetele vastavus on kindlaks tehtud, ja annab tehtud katsete kohta kirjaliku vastavustunnistuse.

(7) Tootja või tootja volitatud esindaja peab esitama nõudmise korral teavitatud asutuse vastavustunnistused.
[RTL 2004, 101, 1627- jõust. 01.08.2004]

5. jagu

EÜ üksiktoote taatlus

§ 27. EÜ üksiktoote taatlus

(1) EÜ üksiktoote taatlus on menetlus, mille puhul tootja või tootja volitatud esindaja tagab ja deklareerib, et eriotstarbeks kavandatud ja käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vastavustunnistuse saanud kaal tegelikult vastab tema suhtes kohaldatavatele mitteautomaatkaalude direktiivi nõuetele. Tootja või tootja volitatud esindaja kannab sellele kaalule vastavusmärgi ja koostab kirjaliku vastavusdeklaratsiooni.

(2) Kaalu nõuetele vastavuse kindlaks määramiseks hindab teavitatud asutus kaalu ja viib läbi vajalikud, harmoneeritud standardite kohased või samaväärsed katsed.

(3) Kaalule, mille nõuetele vastavus on kindlaks tehtud, kannab või laseb teavitatud asutus kanda oma tunnusnumbri ja annab läbiviidud katsete kohta kirjaliku vastavustunnistuse.

(4) Kaalu tehniline dokumentatsioon peab olema teavitatud asutusele kättesaadav ning arusaadav kaalukonstruksiooni, valmistamisviisi ja tööpõhimõtte osas ja võimaldama hinnata vastavust käesolevas määruses toodud nõuetele.

(5) Tootja või tootja volitatud esindaja peab esitama nõudmise korral teavitatud asutuse vastavustunnistused.

4. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 28. Riiklik järelevalve

(1) Kaalude turule laskmise, kasutusele võtmise ja kasutamise nõuete täitmise üle teostab «Mõõteseaduse» kohaselt riiklikku järelevalvet Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi *amet*).
[RTL 2008, 38, 542- jõust. 19.05.2008]

(2) Kui riikliku järelevalve käigus tehakse kindlaks, et vastavusmärk on kaalule kinnitatud põhjendamatult ja kaal ei vasta käesoleva määruse nõuetele, võtab amet kasutusele kõik vajalikud meetmed tootja või tootja volitatud esindaja suhtes, kohustades teda muutma asjakohase kaalu nõuetele vastavaks.
[RTL 2008, 38, 542- jõust. 19.05.2008]

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud mittevastavus jätkub, peab amet võtma kasutusele kõik vajalikud meetmed selleks, et piirata kõnesoleva kaalu turule laskmist või kasutusele võtmist, turule laskmine keelata või tagada toote turult kõrvaldamine.
[RTL 2008, 38, 542- jõust. 19.05.2008]

(4) Amet teavitab igast käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vajalikust meetmest vastavalt mitteautomaatkaalude direktiivi artiklile 7 Euroopa Liidu Komisjoni ja teiste liikmesriikide pädevaid ametkondi.
[RTL 2008, 38, 542- jõust. 19.05.2008]

5. peatükk RAKENDUSSÄTE

§ 29. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2004. aasta 1. mail.

¹90/384/EMÜ (EÜT L 189, 20.07.1990, lk 1–16), muudetud 93/68/EMÜ (EÜT L 22, 30.08.1993, lk 1) ja parandatud (EÜT L 258, 22.09.1990, lk 35; EÜT L 216, 08.08.1997, lk 99)

[Lisa 1 KAALUDE TÄPSUSKLASSID](#)

[Lisa 2 LIITPIIRKONNALISED KAALUD](#)

[Lisa 3 LUBATUD PIIRVEAD](#)